

vai pocrkali in ljudi v nesrečo potegnili. In kaj iz treh far se premalo poznajo, da bi se mogoło na poroka kaj dati. Pameten človek ne bo hotel iti k farski posojilnici po pogajanje, ker bodo to naenkrat vedeli v treh farah; kaj bi šel tje, kjer ga bo na tihem dobil. Pa kdaj kdo rekel, da je farska posojilnica zato dobra, ker so duhovniki zraven. Mi pa pravimo, da je ravno zato slaba. Več ko je črnih oblakov, prej je bati toče. Ali veste ljudje, da so ravno duhovniki s svojimi zadrugami spravili največ škodoval ljudstvo za 63 tisoč kron; kje pa so predele v Rečici, v Vitanju, v Leskovcu itd. Duhovniška zavarovalnica „Union katolika“ je zela celo papežev žegen, pa je vseeno prodala. In če pride kaka zadruga, pri kateri je duhovnik, na nič, tedaj duhovnika hitro preda, da mu ni treba nič plačati; plačati morajo le zapeljani kmetje. Torej varujte se! — Vurkelc tudi pravi, da bo njegova posojilnica slovenska, ker druga je nemška. Vsi pa vedo, da je prva posojilnica čisto slovenska. Laž ima kratke noge. Farska posojilnica ne spada na Kranjski zvezi in čisti dobiček ne šel ves na Kranjski in tam ga bodo porabili za agitiranje. Tako bodo imeli korist od farske posojilnice Kranjci, ne pa domači ljudje. — V kakšen namen pa se ustanavlja nova posojilnica? Vurkelc hoče ljudi za se pridobiti, da pri volitvah lažje mešal. Z novo posojilnico pa spravlja v nesrečo ljudi, ki so pri prejšnji posojilnici. Župnik Vurkelc hoče tedaj svojim katoličkim faranom škodo, on je očiten sovražnik vseh lastnih faranov. Ali je to lepo, je to kršnanako delo za duhovnika?! Koliko pa bo nastalo iz tega še kletve in sovraštva! Pa ne samo župnik, ampak tudi tisti ljudje, ki mu pomagajo ustanavljati farsko posojilnico kažejo nam, da želijo svojim sosedom škodo. Kdor je prej pošten, preklel bo farsko posojilnico in ji svet obrnil. Ne zaupajte tistim, ki zmiraj kričijo: dajte, dajte! ker mačeka še ni noben pameten človek postavil špehu za varha.

Napredni Dobjani.

Vojnik. Ker „Narodni List“ moj popravek izjavo od 19. sept., št. 42, ne sprejme, sem prišel se v drugih časnikih oglasiti, zato prošim, blagovolite g. urednik, to-le sprejeti: Ker nekateri zaradi izjave tukaj mislijo in govorijo, da sem jaz g. dr. Žižeka „osebno“ hudo napadel, kar se tudi podrugod mogoče tako umeva, to ni niti za Žižeka niti za me častno, zato pojasnim, da sem mu le pri pošiljati denarja za „dopisnici“ očitno nekaj besed o zdravljenji svoje bolane žene ter o prevelikem računu omele, to je vse. Da sem še njegovemu očetu izrekel blagi spomin, ter njegovemu tovarišu, g. dr. Breeschniku, želel srečo in blagoslov, ker mi je leno ozdravil, a polovico manji računil, nego dr. Žižek, to se pri sodnji ni za razžaljenje smatralo, četudi sem zato tudi bil tožen. Ker jaz nisem hotel stroškov 25 in 5 kron na se vzeti, temveč sem le obravnavo zahteval, je začel Žižek zagovornik, dr. Božič, stem barantati, da mi je recene stroške vedno znižaval, da bi me šlovil. A jaz pa nisem hotel niti vin. plačati, zato je bil Žižek, takoj pripravljen, vse stroške sami poravnati. Dr. Božič je celo djal, da bo Žižeku vse brezplačno storil? Mogoče, a od mene pa, ako bi bil kazniv, bi najmanje 25 kron strogo zahteval. Tako se dela z učitelji. Kakor mi pa ni bilo treba plačati, ravno tako tudi nek „izjavi“ dovoliti, vsaj g. sodnik me k temu najmanje ni silil, temveč samo vprašal, če hočem to storiti. Le zagovorniku in tožitelju se je s sladkimi in umetnimi besedami posrečilo, me tako pridobiti. To je namreč „domeček“ k temu, da je dr. Žižek mojo ženo nasprotno vracil, mi v cellem 50 kron škodoval, ker on nobene tožbe tudi najmalenkostnejše brez „dohtarja advokata“ ne stori. Na dopisnici pa to malenkost tudi nihče drugi ni mogel brati, kakor more biti edino na eni in sicer domači pošti vojniški, kjer pa se poštena tajnost „popolnoma“ varuje. Zato je tudi nepotrebno, to po svetu napačno razglaševati, kar poprej nihče o tem ni vedel. Sedaj pa naj dragi bralci sami sodijo, kedo je na boljšem in zmagi, ali tisti ki je od vseh stroškov oproščen, ali tisti ki ima vse te poravnati? Ako bi se bili stroški meni naložili, tedaj bi te šte-

vilke debele stale v izjavi, a ker jih tožitelj sam poplača, so pa izpuščene!

* * *

Hamburg na Nemškem. Pozdrav iz Hamburga za vse moje in „Štajerčeve“ prijatelje! Prekoristni naš „Štajerc“, tudi jaz prosim za prostorček. Jaz čitam veliko nemških časnikov, pa „Štajerc“ se mi najbolj dopade in imam veliko veselje do njega. Čital sem, da se nekateri ljudje bojijo „Štajerca“ brati, ker opira tudi duhovnike. To je žalostno za tiste ljudi! Zakaj pa so slabi duhovniki ne sramujejo, take stvari uganjati, katere se mora v javnosti ozi- gosati? V šoli so mi duhovniki verouk učili, pa sami niso imeli vere. V tuji deželi zdaj čitamo in vidimo, kakšni so nekateri farji. Zato, dragi prijatelji, naročajte si in delujte za „Štajerca“. Jaz ostanem temu listu prijatelj, dokler me oči ne zapustijo. Zato — hoch unser „Štajerc“! Prijatelj „Štajerca“ v nemški deželi J. S.

Polja. Dragi Štajerc! Čital sem v eni zadnji številki članek „Štajerc v zavitku“, in je tudi mene močno raztogotilo, da se tisti ljubljanski listi toliko razburjajo nad teboj. Čeprav jaz z eno ali z drugo stranko prav nič ne držim, kermi ta ali pa ona prav nič ne da, pa vendar dragi „Štajerc“ tebe ljubim, ker govoriš in ljubiš resnico. — Tvoje dopise prečitam ne samo enkrat, temveč dvakrat ali pa tudi trikrat, ker me prav zanimajo. In tiste ljubljanske prazne dopise še ne pogledam ne, — ker je škoda za zamudo, da bi čital takšne besede. Naj jih čitajo tisti, kateri še kaj drugega niso čitali. Zatorej, dragi „Štajerc“ slava tebi ki prihajaš med naše ljudstvo, in še bolj slava tistim, kateri tvoj list čitajo! Jaz vstanem tvoj naročnik in bom tudi razširil tvoj list med mojimi prijatelji in znanci, zato ker ljubiš resnico. Tvoj naročnik.

Novice.

„Štajerčevi“ kmetski koledar, ki izide kom- com tega meseca, obsegal bo pač toliko lepega, zanimivega gradiva, da ga več nobeno podjetje ne more ponuditi. Načelo nam je bilo, da ostane koledar podučljiv in zabaven. Kadar ima delavni človek uro počitka, takrat naj vzame knjigo v roko, ki ga podučji za nadaljni boj za obstanek in ki ga obenem zabava, da pozabi za kratki čas težave življenja. Takšna knjiga bode naš koledar! Na eni strani bode obsegal seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem, podučljive članke o živinoreji, travništvu, vinogradništvu, čebelarstvu itd., statistike o davkih, porabi tobaka, alkoholizmu, vojski itd., nadalje članke o napakah (tadlih) pri živini, o obrtnih zadevah, o raznih drugih za ljudstvo velevažnih predmetih. Litanij in pridig ne bomo objavili, kajti za to je cerkev. Ali na drugi strani bomo objavili zopet lepe pesni, kratke a zanimive povesti, deloma v haložanskem, pohorjanskem in ormažkem narečju itd. Tudi lepih, zanimivih slik bode naš koledar dovolj obsegal. In vse to za malenkostno svoto 30 krajcarjev. Vsi drugi koledarji so manjši in stanejo več. To je zato, ker mi ne maramo profita delati, temveč hočemo ljudstvu le nekaj v roko dati, kar je za ljudstvo koristnega. Omenimo, da dobi en koledar zastonj, kdor jih proda deset. Doselej smo dobili iz Štajerskega, Koroškega iz druge Avstrije, Nemčije in Amerike toliko naročil, da moramo pustiti veliko več koledarja tiskati, nego smo v začetku mislili. Zato je skrajni čas, da se vsa kdo naroči, kdor hoče dobiti ta koledar. Najbolje je, da se zberejo možje in da naročijo skupno, koliko koledarjev v tej ali oni vasi potrebujejo. Na ta način se prihrani poštnino. Torej — kdor si hoče pridobiti zanesljivo ta koledar, ta naj se pravočasno naroči!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Falotstvo I „Fihpos“, glasilo tistega Korošca, ki je „poštenjak“ od tonzure do pet, ki pa je bil že opetovano zaradi častikraje obojen; pri- naša člančič o občinskih volitvah v Ptuj. V tem člančiču napada list lažnikov župana Orniga na tako nearamen način, da bi zaslužil urednik

tisto, kar je dobil Benkovič od dr. Serneca. Koroščevi „revolverblatt“ piše: „Ornig bo še nadalje delal dolgove in preganjal Slovence, od katerih se živijo in bogate ptujski vsenemci“. Vprašamo le to le: Od koga živijo farski huj- skači? Edino od krvavega denarja, ki ga izci- ganijo v bogemu ljudstvu. Sicer pa naj le čakari ta Korošec, o katerem je sam škof dejal, da je „nič in nič in nič“. Pasji bič je edini odgovor za farske hujskače!

Napredna zmaga. 3. t. m. je bila občinska volitev v Rodvini (Rosswein) pri Mariboru. Prvaški klerikalci, na čelu jim ceglar Šunko, so napeli vse moči, da bi dobili občino v svoje kremplje. Pa vse zamanj. Razven 2 so bili vol- ljeni sami naprednjaki. Treba je bilo veliko dela. Čast naprednim volilcem! G. Šunko in njegovi podrepniki pa bodo zdaj pač izpoznali, da jim je za vselej odklenkalo!

V Vuhredu, kjer ni bilo doslej veliko od politike slišati, pričeli so „narodnjaki“ hujskati. Preteklo nedeljo so imeli shod, na katerem je govorilo par študentskih fantičkov, ki nosijo še jajčno lupino na hrbtu, ki pa že psujejo nemščino, brez katere bi morali krave pasti. Ali bodo možje v Vuhredu sedli na limanice takih solarčkov?

Volitve v mariborski okrajni zastop so razpisane po sledečem vspredu: 1. V četrtek, 24. okt. ob 10 uri v lokalu okrajnega zastopa v Mariboru voli skupina veleposestnikov 9 članov. — 2. V ponedlek 28. okt. ob 10. uri ravnotam volijo najvišje obdačeni od industrije in trgovstva 9 članov. — 3. V sredo 30. okt. v mestni hiši v Mariboru in v občinski pisarni v sv. Lovrencu za skupino mestov in trgov 9 članov (8 za Maribor, 1 za sv. Lovrenc). — 4. Za skupino kmetskih občin v četrtek 31. okt. ob 10. uri v lokalu okr. zastopa v Mariboru 9 članov. — Klerikalci kar divjajo v svoji besni agitaciji. Ali napredni volilci bodo storili svojo dolžnost.

Dr. Sernec — bojkotiran. „Fihpos“ piše, da se je mnogo klerikalcev obrnilo od dr. Ser- neca in ne bode več iskalo pri njemu zdravniške pomoči, ker je Benko-Cvenkaniča s pasjim bičem preklotal. Hm, hm! No, dr. Sernec je s tem činom dokazal, da je pasji bič najboljša „ar- cnija“ za klerikalce, Marsikateri klerikalni vodja bi te „arcnije“ še zelo potreboval. . .

Hranilnica mestne občine Brežic je imela meseca septembra t. l. hranilnih vlog K 18.453 83, dvignilo pa se je K 53.213 54; stanje hranilnih vlog ob koncu septembra je bilo K 1.195.226 17, stanje hipotekarnih posojil K 948 382 39, stanje esk. menic K 96.434 30. Pač lepi uspehi!

Kmetijski shod v Zg. sv. Kungoti se vrši 13. t. m. ob 3. uri v Marjerjevi gostilni. Predaval bode g. dr. Hotter o novi vinski postavi in o kletarstvu.

Letošnja jaboljka. Sadja imamo letos sicer malo, ali kar ga je, to je izborno. Malokedaj so bila jaboljka tako okusna kakor letos. Jaboljka „Gold-Reinette“ je n. p. letos tako imenito dozorela, kakor že 20 let ne. Ravno tako šta- jerski „možancker“ in vse druge vrste. Štajersko sadje se lepo razvija.

Grad Wurmberg pri Ptuj je kupil posest- nik ptujskega grada grof Herberstein. Kupljeni grad shranjuje mnogo starine in je bil leta 1276 sezidan. Sicer je bil i preje vurmberški grad, ali Premysl Otokar ga je dal razrušiti. Grof Herberstein je dal za grad 540.000 kron.

Pomilostil je cesar brata Johan in Alojz Poredož, ki sta bila zaradi umora v Mariboru na smrt obsojena. Alojz je pomilosten na do- smrtno, Johan pa ne 18 letno težko ječo.

Zaradi požiga so zaprli čevljarja Znidariča v Pobrežju pri Mariboru. Dolžijo ga, da je za- gal pri posestniku Večerniku. Čevljar je imel namreč svoje pšišstvo visoko zavarovano. Bomo videli, kaj se mu dokaže.

Iz zapora ušla sta jetnika Jurij Faktor in Miha Pernat v Slov. Bistrici.

Ustrelil se je v Mariboru 44 letni c. k. strojevodja bojne mornarice Joh. Echart. Nesreč- než je bil na živih bolan.

Slepar. Na živinskem sejmu v Mariboru je prodala viničarica Josefa Repič iz Jarenine ne- kemu neznanemu svojo telico. Namesto 100 kronski bankovec ji je dal neznanec ogrski re- klamni listek. Viničarica je to šele izprevidila,

ko je hotela bankovec menjati. Slepak je velik, suh in nosi rdečkaste brke.

Rudarska smrt. V Fonsdorfu je zmučkala „ferdersala“ rudarja Anton Kranjanja, očeta 4 otrok. Bil je takoj mrtev.

Iz Koroškega.

Deželno zavarovanje živine. Klerikalci vseh narodnosti imajo posebni talent za — laž. Vsaka stvar, ki jo uresničijo naprednjaki, je slaba, vse pa dobro, kar napravijo črnuhi. Kdo bi se ne spominjal, kako besno so ti ljudje napadali koroško deželno zavarovanje živine, češ da to kmete samo izkorišča. Da so klerikalci lagali, to nam dokaza zanimivo poročilo o tej stvari, ki ga je podal poslanec Hofer deželnemu zboru. Poročili naj posnemamo par zanimivih točk. Dne 30. sept. 1905 je bilo stanje tega zavarovanja sledeče: 102 lokalne zveze, 3126 članov z 18 044 komadov govede v vrednosti čez 4 milijonev kron. V temu enega leta, to je do septembra 1906 je naraslo število zvez na 109, članov na 3775, zavarovane govede na 20475 v vrednosti čez 4 $\frac{1}{2}$ milijonev kron. Kmetje so pričeli izprevideti veliki pomen tega zavarovanja. Največjo korist od zavarovanja ima mali kmet; kajti velik del njegovega premoženja je v živini naložen. V letih 1904—5 se je zahtevalo v 435 slučajih odškodnino, v letih 1905—6 pa v 537 slučajih. Odškodnino se je tudi v nekaterih neopravičenih slučajih izjemoma dovolila. Poročevalec posl. Hofer je tudi omenil, da je veliko premalo živinskih zdravnikov. Deželni odbor se s to zadevo že peča in upati je, da se to pomanjkanje poneha. Za boj proti tuberkulozi je dovolil deželni zbor l. 1906 tisoč kron; isto svoto je dovolilo poljedelsko ministerstvo. Kako uspešno deluje zavarovalnica za živino, dokazuje dejstvo, da se je doslej izplačalo zavarovalno svoto 336 006 kron in to v 2740 slučajih. Pomisliti se mora, da konča ali se mora končati vsako leto od 1000 komadov živine najmanj 22 do 27 komadov. Posl. Hofer je predlagal nekaj gmotnih izboljškov zavarovalnice. Vsekakor je bilo to poročilo vlezanimivo. Mi priporočamo kmetom, naj se brigajo za to zavarovanje in naj pri temu ne poslušajo hudobnih laži prijateljev teme!

„Š-Mir“ ima nekaj časa sem novega „urednika“. Mož se imenuje Ivan Koželj, kakšnega poklica je, pa res ne vemo. Sicer nam je pa vse eno! Mož je itak le igračica v roki tistih popov, katerih edini namen je hujskanje. Ljudstvo itak izpoznavava vse to. Kot odgovorni urednik „Š Mira“ se podpisuje Koželj, — ali za vse lumparije te cunje so odgovorni prost Einspieler, monsignore Podgorc, orgler Grafenauer e tutti quanti.

Župnik Ražun — po nosul Znano je, da spada župnik Ražun iz sv. Jakoba v Rožni dolini med one hujskajoče vrvice, ki imajo edini namen, delati nemir in sovraštvo. Mož nosi sicer duhovniško suktno in bi moral tedaj vedeti, da je dejal Izveličar: „Hodite med svet in govorite ljudem v vseh jezikih“. Ali da bi hujskal, porabi ta naduti „duhovnik“ vsa sredstva. Pred kratkim je bil v Celovcu in se je tam sprl z uradnico na kolodvoru. Ražun zna dobro nemško, ali da bi v bogo, v težki službi stoječo uradnico trpinčil, pričel je slovensčino klatiti. Ako pride kmet, ki ne zna drugega nego svoj slovenski materini jezik, mu gotovo vsak rad pomaga. Ako pa pride politikujoči duhovnik, ki komaj čaka, da bi kje svojo ošabnost pokazal, potem se pove takemu človeku, da ni celi svet prvaška gostilna. Tako približno je tudi dotična uradnica temu št. Jakobskem junaku Ražunu povedala. Mož, — katoliški duhovnik, ki „ljubi“ pravico in uči nauke ljubezni — pa je revico naznanil. Misli je pač, da ji bode kruh odžrl, misli je, da bode železnica pridno uradnico zaradi enega hujskajočega junaka v talarju odpustila. Pa se je zmotil. Ravnateljstvo železnice mu je tako odgovorilo, kakor je to zaslužil. Dobil jo je po nosi, da bode to dolgo pomnil. Ako se noče Ražun voziti po železnici, — bog se usmili, pa naj ostane doma! Saj bi bilo itak bolje, da bi se brigal več za svoj duhovniški posel in manj za — politično hujskanje!

Umrl je v Velikovcu g. okrajni glavar dr. W. Klebel.

Na planini ponesrečila je v Ariahu 79 letna

vdova Steidl. Revica je bila takoj mrtva in so jo šele čez par dni našli.

Umrl je v Malnici dvorni svetnik dr. pl. Mojsisovics. Pokojnik je bil eden največjih dobrotnikov revežev in šolske dece. Vse žaluje po njemu. N. p. v m!

Ustrelil se je celovski hauptman artiljerijskega polka R. pl. Noeth zaradi nevdraljive bolezni.

Z nožom napadel in težko ranil je neki 18 letni fantalin svojega tovariša v okolici Galiciji.

Povozil je težki voz 1 $\frac{1}{2}$ letnega otroka v okolici Galicije. Nesrečni otrok je bil takoj mrtev. Mati je delala na polju.

Samomer. Iz nesrečne ljubezni je skočila hči gostilničarke „zur Katel“ v Trbižu iz mosta čez Slico. Našli so nesrečno deklino mrtvo.

Ponesrečila je v Rahlju 18 letna delavka Kucker. Padla je v lijak in bila kmalu mrtva.

Dezertiral je iz vojašnice v Celovcu infanterist Viktor Meglič od 17. pespolka.

Škalpirana. Pri mlatenju z strojem v bližini Št. Vida je prišla 13 letna Marija Janšič z glavo v transmisijo, ki ji je lasa s kožo vred odtrgala.

Po svetu.

80 000 markov za l bika. Odlikovanega plemenskega bika „Bapton Viceroy“ so prodali v Argentinijo za 80 000 markov.

900 grozdov na l trti je imel posestnik M. Zinnauer v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Kmetje za kaplana. Kaplan Steinburger v Stubenbergu je eden tistih redkih duhovnikov, ki delajo na gospodarskem polju za kmeta, v politiko se pa ne vtikajo. Kmetje ga vsled tega ljubijo, klerikalci pa seveda črtijo. Zato so klerikalci, na čelu jim posl. Hagenhofer, izposlovali, da je bil kaplan prestavljen. Ali klerikalci so napravili račun brez kmetov. Ti so se zbrali in niso kaplana odpotovati pustili. Potem je škof odnehal in pustil vrlega duhovnika v Stubenbergu.

Veliki požar se je zgodil v Gradcu. Pogorel je namreč velik del tovarne za usnjo F. Rieckhs Söhne. Škode je za 100 000 kron. Več požarnikov je bilo ranjenih. S 17 cevmi so omejili požarniki ogenj.

Brzjavi.

Dunaj. Na gradu Hollenegg pri Deutschlandsbergu je umrl knez Alfred Lichtenstein. Bil je eden tistih plemenitajških klerikalcev, ki so hoteli zlasti šolo podjarmiti.

Selctal. V terek zvečer je v štaciji Seleztal povozila mašina vlakovodjo Mihaela Mišic. Bil je kmalu mrtev. Nesrečnež zapušča vdovo in 12 nepreskrbljenih otrok.

Aosta (Italija). Tu so policaji aretirali duhovnika pater Jaccoda. Poneveril je 174.000 lir. Kot sokrivca so zaprli tudi še kanonika Gerbere.

Gospodarske.

Bela gnjiloba. V marsikaterem kraju opazujejo vinorejci sedaj na trsujo bolezen, ki sicer ni nova prikazen. Letos se na trsujo različne glivice niso tako zelo razplodile, a sedaj se je pokazala tako imenovana bela gnjiloba (White Rot), ki je povzročila glivica Coniophyrium diplo-dicta. Doslej so jo že opazovali večkrat, a navadno so jo prezrli ali pa so jo zamenjali z drugimi trsovimi boleznimi. Jedna takih bolezni je tudi takojmenovana „zelena gnjiloba“. Opazoval sem jo že par let, a ni se tako zelo razširila, da bi se bilo treba bati kake resne nevarnosti. Zdi se, da ji naše ponebje ne ugaja in da se v njem ne more uspešno razvijati. V toplejših krajih se počuti mnogo bolje in se tudi hitreje širi. Upamo, da bo tudi tako v naprej ostalo in da ne preti našim vinogradom nobena nevarnost. Tudi ne maram s temi vrsticami strašiti kmeta s kako novo boleznijo, ampak mu le pokazati, kaka je ta nova, „bela gnjiloba“. Ta bolezen se pokaže na mladju in na grozdih. Bolno mladje se lahko spozna po tem, da počasi vene in izgubiva svojo barvo. Ta bolezen se pri mladju širi od konca, pri grozdju pa od penclja. Grozdje postane od rdečkasto, pozneje pa se popolnoma spari in postane rjavo. Penclji in jagode so posejani z drobnimi, belorjavimi, ne temnimi izpuščaji; to so pangoe one glivice in ji služijo v to, da se dalje širi. Proti tej bolezni se lahko branimo. Če za-

tiramo pridno peronosporo in oidji, bo se tudi ta nevarnost manjšala. Če pa v kljub temu nastopi, pa moramo naprej uničiti bolne dele trsa: mladje odrežemo do zdravega dela, izrežemo bolne grozde in vse takoj sežemo. Potem pa škropimo napadene dele z močno raztopino galice in apnom ter jih prav krepko požvepljamo. Če se je bolezen razširila, potem moramo večkrat škropiti in žvepljati. Pri tem pa moramo posebno gledati na to, da zadenejo pečlje, kjer se ta bolezen najprej vgnezdijo. Omenimo še lahko, da Coniophyrium ne nastopa vedno sam, ampak da je večkrat posledica drugih bolezni in da se naseli rad na napadenih delih, ki so bili ali so bolni. Prav pogosto sledi peronospori na jagodah, letos bo mogoče nastopil za smodom. Torej je pač umljivo, da vse škode ne zakrivi vedno „bela gnjiloba“. V Mariboru, 8. avgusta 1907.

J. Bellé.

Klejev tok pri koščinatih drevesih. Ker ma je več članov kmetijske družbe vprašalo, ali se naj klejev tok pri marelicah in breskvah ravno tako zdravi kakor ozeblina, hočem napisati par vrst o tej bolezni in kako jo moramo zdraviti. Ta bolezen obstoji v tem, da se strdi sok, ki se zbira med lubom ali skorjo in deblom, tukaj se strdi in teče ven. Temu soku, ki postane na zraku trd, pravimo klej (tudi lim, smola, ke-mec). Ta bolezen se kaže na onih drevesih, ki imajo sadje s koščicami. Dotični deli drevesa ostanajo v rasti, listje ovane in obledi in nazadnje odmere in se posuši cela veja nad onim krajem, iz katerega teče sok. Ta bolezen se pokaže navadno tedaj, če naenkrat odkrhnemo ali odrežemo vse nepotrebne poganjke ali pa če se veja preveč skrivi. Zato ne smemo pri koščinatih drevesih mnogo odrezovati, ker se potem ta bolezen rada pokaže. Najsi je tok nastal na ta ali oni način, najsi je lim izstopil iz kože ali če je le skorja otekla, vedna moramo enako ravnati z drevesom. Oboleli del izrežemo do zdravega lesa, lim, ki je pod skorjo, dobro izmijemo, rano dobro zamažemo z degtom (terom) in njen zunanji rob zamažemo z drevesno mažo. Če je rana prevelika, je zelo dobro, če jo lepo zamažemo — kakor sem gori opisal — in potem prevežemo dobro s kako plateno cunjjo. Če pa se je veja že preveč razbolela, nam ne preostaja nič drugega, ko da jo pod bolnim delom odrežemo in rez dobro zamažemo z degtom in drevesno mažo. Če se tok pokaže na deblu, moramo dotični del dobro izrezati, izmiti, zamazati in zavezati. Če pa je rana že prevelika in les že zelo razjedjen, nam ne ostane nič drugega, kakor da dravo podremo. J. Herzog, Grottenhof.

Če hočemo sadje dolgo časa ohraniti, deti ga moramo v čim bolj hladne prostore. Najbolje se hrani sadje v toploti od $\frac{1}{2}$ ° pod ničlo do $\frac{1}{2}$ ° nad ničlo. Tako toploto zamoremo doseči sveda edino s pomočjo ledu. Vendar se da ohraniti sadje tudi v nekoliko bolj toplem prostoru. Važno je pa, da se toplota ne menja pogostoma, da je prostor suh snažen in zračen. Sadje se mora večkrat pregledati in gnilo odstraniti. Najboljše je razpoložiti sadje na lesene stelaže.

Peronospora začela se je po zadnjem dežju strašansko naglo razvijati. Trtni vrhovi so v nekaterih legah skoraj goli. Sveda škodi peronospora tudi sedaj trtam, ker jim jemlje listje ki bi zamoglo še poldrugi mesec delovati. Posebno pa škoduje ta bolezen letošnjim cepjenkam, katere napada izvenredno hudo, ker imajo nežniše listje. Marsikatera v zeleno cepljena trta ne bo mogla do zime dozoreti in bo radi tega pozimi pozebla.

Listnica uredništva in upravnništva.

Podčetrtrek: Pismo sprejeli. Ali ponavljati vedno isto, je teško, — „mehr saptig“ bi nas pa v nevarnost prineslo, da se nas konfiscira. Ako zahtevate, da se dotično poročilo na vsak način prinese, storimo to prihodnjč. Pisite! Pozdrav! — Stev. 11504: Naročnina plačana do 1. 2. 1908. Koledari se bodo razpoložili ali po povzetju (Nachnahme) ali pa naj se pošlje denar naprej (tudi v markah). Pozdrav! — Črna: V družinski razmere se ne vtikamo. Dotičnik si sam jamo koplje, kaj ne? Pozdrav! — Št. Vid v junjski dolini: Nepodpisani torej kos! — Ratschendorf: Preosebno! Več dopisov: Prihodnjč!

Loterijske številke.

Gradec, dne 5. oktober: 20, 29, 8, 77, 27.
Trst, dne 28. september: 88, 27, 40, 75, 41.